Peygamberlerle berâber olmayı netice veren ticâretin şartları nelerdir?

Manisa'dan Atilla Böyür: "Peygamberlerle ve şehidlerle berâber olmayı netice veren ticâretin şartları ve incelikleri nelerdir?"

Doğru, dürüst ve kendine güvenilen ticâret ehlinin peygamberlerle, sıddîklarla ve şehidlerle berâber olduğunu bildiren hadis-i şerifi yukarıda zikrettik.

Buna göre Müslüman bir ticâretçi:

1- Doğru olmalı, malını satarken yalan beyanda bulunmamalı, müşteriye mümkün mertebe yeminli ifâde kullanmamalıdır. Peygamber Efendimiz (asm) ticâret malını yalan yeminle satıp tüketen kimselere kıyâmet gününde Allah'ın rahmet nazarıyla bakmayacağını bildirmiştir.1
2- Dürüst olmalı, kötü ve kalitesiz mal satmamalı, malının kötüsünü ve çürüğünü gizlememeli, fiyatlandırma yaparken malının kusurlarını dikkate almalı, kusurlu malı kusursuz malla birlikte ve aynı fiyata satmamalıdır.
3- Hîle yapmamalıdır. Tartarken eksik tartmamalıdır. Cenâb-ı Hak, "Ölçüyü adâletle tutun ve eksik tartmayın. Âhiretteki mîzânınızı ziyana düşürmeyin"2 buyurmuştur.
4- Müşteriyi aldatmamalıdır. Peygamber Efendimiz (asm) "Satıcı ile müşteri eğer dürüst olup satışla ilgili hususları açıklarlarsa alış-verişleri kendilerine mübârek kılınır. Şâyet aldatarak malın veya bedelin ayıbını gizlerlerse, alış-verişin bereketi kaldırılır"3 buyurmuştur.
5- Sözüne ve davranışlarına güvenilir olmalıdır. İster ticâret hayatında olsun, ister ticâret dışı sosyal hayatında olsun, kendisine güven duyulmasını sağlamalı; ve duyulan güven ve itimadı sarsmamalıdır.
6- Zekâtını zamanında ve doğru şekilde hesaplamalı ve hak sahiplerine vermelidir.
7- Hayırda eli açık olmalı, ihtiyaç içindeki fakir fukaraya ve hayır kurumlarına yardımcı olmalıdır.
8- Ticâret için, namazını ve sâir ibâdetlerini aksatmamalıdır. Cenâb-ı Hak Müslüman tâcirler için, "Onlar öyle kimselerdir ki, ne bir ticâret, ne de bir alış-veriş, Allah'ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekâtlarını vermekten onları alı koymaz.

Onlar kalplerin ve gözlerin dehşetten dönüvereceği bir günden korkarlar”4 buyurmuştur.
9- Satarken ve alırken müsamahalı olmalıdır. Peygamber Efendimiz (asm), “Allah (cc), satarken müsamahalı, satın alırken müsamahalı ve borcunu öderken ve hakkı hak sahiplerine teslim ederken müsamahalı olanı sever”5 buyurmuştur.

Cenâb-ı Hak ticâret ehli Müslümanları, ticârette yüksek makamlara erdirdiği kullarından eylesin. Âmin.

Dipnotlar:

1- Tirmizî, Alış-veriş, 5;
2- Rahman Sûresi, 55/9;
3- Tirmizî, Alış-veriş, 26;
4- Nûr Sûresi, 24/37;
5- Tirmizî, Alış-veriş, 74.